

2017. június 1.

Kiadó-Szerkesztő: Kaskötő István

XV. évfolyam 6. szám.

nyitó oldal
impresszum
beküldési feltételek
kapcsolat
vendégkönyv

KÖNYVAJÁNLÓ

1. oldal

próza, versek

A. Turi Zsuzsa: Mint béka víz alól
Albert Lőrincz Márton:
Vityebszk fölött
Baranyi Ferenc: Váci út
Fövényi Sándor: Galambok
Kamarás Klára: Felejtjük el...
Király Gábor: A nemzettest
Kisszölösi Szánthó Lóránt: Nyárelő*
Kolev András: A városon túl
Molnár Jolán: Ki érzi?
Rada Gyula: A Mesterhez
Szeicz János: A szó már nem elég
Verasztó Antal: Kaland

2. oldal

próza, versek

Asperján György: A mosolyod
Bárdos László: Sértetlen
Bodó Csiba Gizella: Fehér ágyon
Bokros Márta: Gyógyulás
Csepeli Szabó Béla: Forgószél
G. Ferenczy Hanna: Nyári éj
Hajdu György: Intermezzo
Jóna Dávid: külön világot alkottam
Koosán Ildikó:
Világrengető égzengésben
Kő-Szabó Imre: Kenyérmorzsa
Köves József: Halló, anya!
Lehoczki Károly: Talált költő
Lelkes Miklós: Volt nyarak
M. Laurens: A kritikus
Nagy Éva: Sorsunk...
Nógrádi Gábor: Soós bíró hatyújá
Péter Erika: Chaplin
Pethes Mária: Dal a krónikásért
Szegő Judit: Ne szólj!
T. Ágoston László: Biciglis Lajos
Thamássy Nagy Géza:
Tükrödben jövőd
Tiszai P. Imre: Vigyázz Apára!
Végh Sándor: Lét és ember

3. oldal

kortársak, mesterek

Áprily Lajos
versek

4. oldal

gondolatok

Asperján György rovata
A megválaszolhatatlan kérdés

Szeicz János

A szó már nem elég

Aki töprengő, azt itt leszólják,
a sorból kilógót agyonmarják,
ha sok embert zavar egy gondolat,
és szólni mersz, fejjel még a falnak.

Mégis keresnünk kell az igazat,
ránk az átok végleg nem ragadhat,
tárjuk fel, mit rejt a lelkek mélye,
mert túl sokan hullnak már a mélybe.

Embereket a porba aláztak,
utcán élő csólakóvá váltak.
Lebecsülni őket azért könnyebb,
mert így felelünk meg a közönynek?

Ki tudhatja, ki mint jutott oda,
utcára őt mily sors taszította?
Segíteni, ha akarok rajta,
le kell hajolnom érte a porba.

Akkor látom arcában a munkást,
aki évek óta nem kap munkát,
és látom a sarkon vézna lányát,
ahogy árulja magát a járdán.

Őket látom, bármerre is megyek!
Legyek csendben, amíg ők éhesek?
Legyen inkább ez a világ csendben,
hogy jobb világot teremthessen Isten.

Molnár Jolán

Ki érzi?

Ki érzi a rettegés szagot?
Ki csonkít tetemmé magzatot,
ki hajlítja gerinced, hátad?
Idegent széppé ki mosdat?
Ki fordul el, ha kóbor állat
remegve lábához roskad?
Ki hamisít történelmet,
öltve áspiskígyó nyelvet,
a bosszú mérgét ki fröcsköli ránk?
Kezét ki mossa bitófánk
alatt feszítsd meg-et gajdolva?
Ki dönti el, hogy maradj szolgál,
hazudja, hogy nincs elég kötszera?

KÖNYVAJÁNLÓ

A
MERCATOR STÚDIÓ
kiadásában megjelent
e-könyvek innen is nyithatók

Bányai Tamás: Csikánó
Bittner János: Rohanj!
Fetykó Judit: A kapun túl
Fetykó Judit: Ablakvitéz
Fetykó Judit: Epreskert
G. Ferenczy Hanna:
A kereszt árnyékában
G. Ferenczy Hanna:
Túl a netovábbon
Kamarás Klára: Álmodok utján
Kamarás Klára: Letenyeci fák
Kaskötő István: Számadás
Sárközi László: Csikágó
Sárközi László: Hellén szerená
Pápay Aranka: Örvények felett

A MEK-ről letölthető művek

Bodó Csiba Gizella: Válogatott versek
Bodó Csiba Gizella: Hoztam olajágot.
Fetykó Judit: Az úton
Fetykó Judit: Hársfanyereg
Fetykó Judit: Rezenciók
Fetykó Judit: Szabad áramlások
Kamarás Klára: Anica
Kamarás Klára: Arcok a múltból
Kamarás Klára: Álmodok asszonya
Kamarás Klára: Derült égből...
Kamarás Klára: Mária lányai
Kamarás Klára: Miből lesz a cserebogár
Kamarás Klára: Napraforgók
Kamarás Klára: Orchideák
Kamarás Klára: Pepita füzetek
Kaskötő István:
A Petruccio házaspár
különös esete
Kaskötő István: Az öreg Joe
Kaskötő István: Életrajz
Kő-Szabó Imre:
P. Horkai Feri kocsmája
Lehoczki Károly: Az ismeretlen kert
Az ismeretlen kert, hangos változat.
Lehoczki Károly: Elgurult gyöngyök
Lehoczki Károly:
Hipermarket. (hangoskönyv)
Lehoczki Károly: Tenz
Lelkes Miklós:
Én már a nyárba vágyom át...
Nógrádi Gábor: Itt éltünk és haltunk
Ódor György: Magaddal szemben
Péter Erika: Túlhordott ölelés
Végh Sándor: A csend hangjai

Munkatársaink Honlapjai

Bányai Tamás
Bodó Csiba Gizella

MEDELSSOHN
Symphony No 2 Hymn of Praise
II. adagio

Ki előz be egy royal flush-sel?
Ki ítéli meg minden hibád,
és a bűnt
kicsoda bélyegzi rád?

Koday László: Macskák tulipánokkal.

Csepeli Szabó Béla
Kamarás Klára
Kaskó István
Ketykó István
Lehoczi Károly
Köves József
Nógrádi Gábor
Pápay Aranka
Péter Erika
T. Agoston László

Ajánlott Honlapok

Alkotóház
Canadahun
Ezredvég
Hetedhétátár
Irodalmi Epreskert
Kodály László
Soós Zoltán
Magyar Elektronikus Könyvtár

...majd a PuPu,
ha valaki, hát
ő majd tudja!

próza, versek

Szerkesztő, próza: Kaskó István
Szerkesztő, versek: Kamarás Klára

Baranyi Ferenc VÁCI ÚT

A Váci út már nem felel
se Vörös Csepelnek, se másnak,
zákányos-bambán nyúlik el,
akár tivornyák hőse másnap.
Menetelések mámorát
felváltja most a tehetetlen
felismerés, hogy nincs tovább.
S meg kellene nyugodni ebben,
ám a jó öreg Váci út
sohasem adja fel. S ha majd a
gyarak dudája újra bűg:
félerez, magát összekapja
és - a testén villamos
rég nem döcög - sok száz kicsinyke
csilingelést buzgón szoroz
harangzúgássá, szertehintve
a Szót, mely nem némulhat el,
s mely - mint munkások marka -
kérges.

A Váci út már nem felel,
mert kényelmetlenebb, ha kérdez.

Rada Gyula A Mesterhez

Mester! Átverték minket.
Míg megosztottuk asztalunkat

Kisszőlősi Szánthó Lóránt Nyárelő*

Napisten hava

Napkeltét nézni harmaton kelek,
s aki hajnalban sokat csavarog,
az meg- megállva gyakran hallhatott
kétkés-kiáltást** kaszálók felett.

Ha elrejtik a tündöklő Napot
szürkekőpenyes nehéz fellegek,
majd összebújva sírni kezdenek,
hát negyven napig folyton ázhatok.

De szívetek most bánat ne egye!
A bút ilyenkor víg tánccal ölik.
Lobbanjon láng, és álljon meg a perc,

míg száguldunk a forgatagban, mert
a napforduló éjjele rövid,
s a Nap lakása lett a Rák jegy!

* Június régi magyaros neve
**kétkés = haris (crex crex), mondják még
örmadár- nak is.
A kétkés elnevezés a hangjára utal.

Fövényi Sándor Galambok

Látjátok-e szívetekkel,
amit a szemetek már rég nem lát,

az álnok szolganéppel, mögöttünk
szégyenünkre összesűgtak,
s előbb az éjben csak megtagadtak,
majd a gyilkos csókkal elárultak,
e semmi ezüstökért. Végigyaláztak
Pilátustól a koponyák hegyéig
Júdea fényes napján megbomolva –
a fojtó bűnben arctalan –, s most
e romlott világban fél ki él,
s itt leng e száraz kötélén...

Uram, Te a bűnbocsánat keresztyére,
én hazámra vagyok feszítve...

2017.04.24.

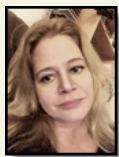

Kamarás Klára
Felejsük el...

Felejsük el, akár az álmainkat,
mint fáradt éj után, ha a hajnal az Éden,
felejsük el, mi tartott ébren akkor,
mikor, mint bimbó ring a zsenge ágon,
éltünk a tavasz első bűvkörében.

Igaz se volt, az nem lehettem én,
nem is te voltál szerelmes gyerek,
öregék voltunk, öregén születünk,
háborús nemzedék, bús emberek.
Hitünk volt? Volt reményünk?
Csak annak örültünk, hogy élünk,
megúsztuk azt a nagy földindulást!
Aztán sodortak gyors álmatlan évek.
Mást akartunk, mindig valami mást...

Most itt vagyunk, öreg fák, megkopasztva,
Várjuk, hogy lesz-e még feltámadás,
de már csak reszketünk halálra fagyva.
Itt nem lesz más... Itt nem lesz soha más...

A. Turi Zsuzsa
Mint béka víz alól

Mint béka víz alól, kémlelek az égre
süppedős iszapba nyom bele a múlt,
vihar jön, kifordul a csönd komor kékje,
szétcincált gyermekrajz: álmom tóba fült.
Homályosan látom, mit értenek mások:
akik harcba mennek, s tudják is miért,
hazugság, erőszak, unalom, meg átok
hullámvölgyek csupa ócska holmiért.
Kusza szógombolyag, hiány vagyok éppen,
összegabalyít a szállás sorskerék,
erőtlenül nézem s eredményeképpen
néha felordítok : elég volt! Elég!
Én igaz maradtam. Tőlem mégis félnek.
Ennek ellenére, vagy tán épp ezért,
kiben vakon bíztam, átadott a télnek,
jeges elfogadás egyszer csak elért.
Fellapozott album, benne az Egyetlen,
liliom virága , szára, gyökere,
aki féltve óvott lett velem kegyetlen,
fojtogat fásultság szívós kötele.

a galambokat, kik megosztják
velünk az eget, elárulván
a repülés titkát az eléjük szórt
kenyérmorzsáékért.
Típegő anyókák álmaik ők,
akik a bérházak penészes árnyait
viszik a térre, eres kezükkel
simogatják a napfényt,
már útra készek, a dohos szobák
csendjén, az eltékozolt megváltás,
a félig hitt imák homályában
várják a rettegett percet.
És a madarak elviszik őket
ezertornyú városaikba, hol a kertekben
a mimózák jódszín` könnyeket sírnak,
és az istenek
az idegen temetők bürökszagát
hintik az érkezők lábai elé.

Kolev András
A városon túl

A város oly közel, de mégis messze van,
idáig nem jutott vonat fűtyülte máz.
Kifosztott holnapok itt hagyva mocskosan,
s romok közt roskatag, lakatlan, régi ház.

Porlepte ajtaján eltévedt légy matat,
penésszel fest a csend, pincében gomba nő.
Szétmálló múltakat vigyáz a rossz lakat,
s a lépcsőn ott lapít egy párja tünt cipő.

Az udvar rég halott, megfulladt macskakő,
sár, tócsák, törmelék s egy rozsdamarta kád.
A vaksi ablakon kinéz a volt idő,
köhögve fuldokol, majd állott bűzt okád.

Árnyék a ház előtt, pedig se nap, se ég,
a járda foltjain a tegnap térdepel,
s amott bódék mögött, hol fényből nincs elég,
az éhes utcalány már csontot ad csak el.

Lassan lehull az éj, és mindent eltakar,
sok fásult mozdulat lustán egymásra dől.
Álmok, ha gyúlnak is, kialszanak hamar,
s reggelre nincs terem megint a semmiből.

Király Gábor
A nemzettest

Egyáltalán nincsen vége
szerelmes hazánknak,
ameddig jut csirkegege
vacsorára anyánknak,
és ameddig szaladgálhat
patkányok közt, szemétdombon
csurdé purdó, gyerekállat;
nem aggódom, vígan mondom:
egyáltalán nincs vége a hazának!

Mint béka víz alól, bámulok az égre:
ezernyi spirálos Van-Gogh féle folt,
csalódtam, émelegék, most kimondom végre,
felettem Hypózott méhlepény a Hold.

**Verasztó Antal
Kaland**

Miközben a tegnap felfedezett pókhálót néztem az ablak felett a sarokban, valami igazi nagy kalandra vágytam. Apám szerint még nem nőttem fel hozzá eléggé, hogy ilyesmin jártassam az eszemet. Azt is hozzátette, messze van még az, ami történni fog veled. Bizony, nemegyszer előfordult vagy talán inkább többször, hogy Anyám így kiáltott: Miska...

[Tovább a teljes szöveghez>>>](#)

**Albert Lőrincz Márton
Vityebszk fölött**

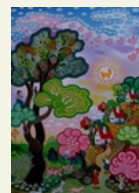
Mert megérik az idő arra, hogy száguldani kezdjenek a temetők Vityebszk fölött, mely tova költözött, nem úgy, mint költés után vidékeinkről a gólyák és a fecskék, még elbírható kényszerszárny viseletben, költöket, festőket sújtva-ihletve ...

Mert megérik az idő arra, hogy az otthagytott temetők a kövekre emlékezzenek, mint Mózes a szóra, amelyet hallani vélt a hegyen s tüzes vesszővel terelt a völgyek lakóinak füleihez, szelek orkánjában, vizek zúgásában, egék azúrkék kövei között, mintha maga is követ görgetne, azért.

a vendég

Koday László
festőművész

vendégkönyv

[következő oldal>](#)

Jóna Dávid
külön világot alkottam

külön világot alkottam annak
a görbített térnek, hol lenni csak jó,
legyintett jelen fordított léte,
ágyék-ölelte diszkréción

fagyott húsba fénymarta élet,
felismert ösztönnek elszakadás,
az áldozatát repkedi körbe
sárga hasával a fürkészdarázs

préselt szavakban hipnotizáltan
csapzott és selymes kíváncsiság,
ízeltőt kap a nincs-öröklétből:
kővázában a bársonyvirág

látványban-oldott proféciaikkal,
képzelet nedvében térdel a szív,
az önmagába bolondult este,
áttetsző csipkében hiperaktív

behódoltál és én behódoltam,
kitárulkozásod zsákmányul ejt,
érfalat tágítva agyamból zúdul
a bennem lévő összes vörösvérsejt

nincs itt félkész, tétova gesztus,
minden a helyén, s befejezett,
ott fekszem így már a paplanok halmán,
mint aki az ürbe beleveszett...

kegyelem csókja; a teremtő Isten,
bölcességének jutalma ez,
képzeletét márthatja vágyba,
mely tetőtől talpig felmágnesez

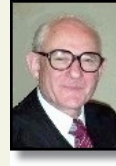
külön világot alkottam annak
a görbített térnek, hol lenni csak jó,
karmesterét váró zenekari árok,
s egy hangját találó trombitaszó

Koosán Ildikó
Világrengető égzengésben

otthagytam,

s hagytam, hadd maradjon,
elváljon tőlem az énem
ott, ahol akkor ifjan éltem,

Lelkes Miklós
Volt nyarak

Volt nyarakat viszek olykor magammal
új nyáron át, s egy kertre gondolok.
A kártyázók körülültek az asztalt
(szívszorító: már mindegyik halott).

Engem főleg a lapok érdekeltek
kezükben, akkor: rajtuk mi a kép?
Makk alsó, felső, tök ász, király, dáma..
Megcsodáltam kis életek hitét, -
de elhúzódtam tőle. Mire vágytam?
Messzeségre, melyben mégis közel
csendít ébresztőt, és ígér új álmat
bízató Tovább! énekeivel.

A fény nyugágyon rózsaszín virágok
sütkéreztek. Oly kegyes volt a nap
hozzájuk! A nagy kertkapun kiléptem,
s az utca, varázscsizmás pillanat,
máris szaladt elébem, illatokkal
megtelt kis öblök intettek felém,
s csodálkozott a kikelt vers-fióka
(még fel nem nőtt, kíváncsi költemény).
Fent váratlanul elsuhogtak szárnyak,
lobbant az addig nyugodt kék selyem, -
a táj régi, s jövőnek hitt nyarakkal
együtt vitte elképzelt életem.

Képzelt élet volt, valóságtól távol?
Részben csupán. Nem koronáz valót
gyermek költő sem nagyon sietősen,
s bár szívek, színek kérnek altatót,
mégis számba vesz, félig öntudatlan,
sok mindent, tájak elrejtett zugát,
menekülő erdőket mikor bennük
félelem, tőled, lélekpusztaság.
A fény hányszor volt a sötétség foglya!
(..és ma is nő az ijesztő sötét,
s a becsület milyen gúzsba kötött lett,
és égmesék helyett csak rémmesék!)

Bevallom, így volt: képzelt népben hittem,
s a valóságra ünneplő ruhát
ráadott, bátran, Csillagisten, látszat:
tegye szebbé emberkép-önmagát.
A jó utat elhagyta ez a nép már
(egy rossz világ elhagyatta vele, -
s alázat-nyájjá átformálta újra
vigyorgó, álnok Ördögistene).

Képzelt Népben hittem elmúlt nyarokban, -
de régi hitből már több lett: tudom,
hogy összeomlik Ördögisten pokla,

s népet Néppé tesz az én Csillagom.

otthagytam magam a kőben

a hegytetőn, erdőben, völgyben
utcán a poros lábnymokban
a szívben ami visszadobban
a folyó sodrán, a vén eperfán
a búcsúban, hisz jó volt hozzám
a régi kertben csöndbezártan

otthagytam magam a régi házban

az őszben síró-rívó szélben
hóba tiporva, zúzmarás éjben
lankán guruló napsugárban

otthagytam magam a nyárban

kitárt ablakok lengő szárnyán
az ébrenlét fűszeres magányán
rögben, szántáson feketében
vad szegfűk közt a déli fényben
fenyőózonban, avar-halomban

mind, ami volt, s mind, aki voltam

az ismerőst, az ismeretlent,
s azokat, kiket úgy szerettem
akik láthatták bimbós ágon
szírombontásom, pirulásom

ott hagytam magam, de újraéltem

elárvult bűnöm, vezeklésem
harangvirágú májusokban
más tájakon, lopva, titokban

a zsongás, izzás, újrakezdés
jogán ma újra visszamennék
szétosztott magam megtalálni
fényben, sziklában, sírhalomban

mind, ami volt, s mind, aki voltam

ott, ahol akkor ifjan életem
Világrengető égzengésben

2016

Kodály László: Gólyák tava.

Asperján György
A mosolyod

A mosolyod csillag-keletkezés,
felvillanó galaxis-ébredés.
Mosolyod ifjúság-csillagözön,
mindenség dzsungelében lelki tisztás.
Mert hiszlek, én neked megköszönöm,
hogy hiszlek. Csak te, ír lelkemre nincs más.
Fényed sötétűző szupernova,
gyors esőre ily tűzzel Nap ha lobban.
Vagy csóvás, legotthonosabb csoda –
megbocsátani nem tud senki jobban.

Kő-Szabó Imre
Kenyérmorzsa

Zsóka néni azokat a tulipánokat igazgatta a vázában, melyeket
nemrég hozott neki a piacról Mihály bácsi. Gyönyörködött benne,
meg jól is esett, hogy az öreg nem feledkezett meg az ötvenegyedik
házassági évfordulójukról sem. Mert ugye tavaly volt az ötvenedik,
az arany. Meg is ünnepelték, még tortát is süttött az öregnek, mert
olyan volt mindig, mint egy gyerek. Édességgel lehetett levenni a
lábáról. Sok baj volt vele, mert egy kicsit szórakozott lett öreg
korára. Így hetvenhat évesen már nem ritkaság, hogy nem úgy
működik a szíve, mint ahogy kellene. Szervizbe kellene vinni, mint
az autót, de ott sem csinálnak vele semmit.

Tovább a teljes szöveghez>>>

Pethes Mária
Dal a krónikásért – Gabriel Garcia Marquezért

évszakok hullnak az idő medrébe
vérnyomás-ingadozások hétköznapiak
gombostűi a pontos térképen a nap
izzó függőőnya vízeret jelez a délutánok
betonalapzatában mint levelek fonákján
meztelen csiga fény tapad az ablakokra
elérhetetlen messzeségbe hátráló hegyek
meséjét várja a város

lombok között mozdul a végzet
a Tóparton egymás hangját keresik a kövek
hullámok tökéletesítik formájukat minden
visszhang összeér gépiesen ürül a kor zaja
kezdődik egy újabb tévedés közömbös légtér
kupolája alatt elképesztő esőkbe fulladt virágok
hazatérő madárcsapat üdvrivalgásában
a búcsúzás hangneme

ki illeszti a teljesség álmát a csillagképekbe
ki vállal részt a balsorsból ki szövöi erőtlen
szavakba a reményt ki beszél érthető nyelven
a végtelen pillanat dicsőségéről és a megmaradás
törvényéről ki viseli el a boldogság ismerete
nélkül a magányt ki írja meg a félbemaradt
kéziratot ami fölött lidércként lebegnek
az emlékezés porszeméi

Halló, anya!

Halló, anya, el kell mondanom, mi történt,
felhívlak, akarom, hogy te tudd meg elsőként,
érezem, anya, örülni fogsz a hírnek,
mert öröm ez, kell az anyaszívnek,
szóval képzeld el, találkoztam ma reggel...
hogya is hívják, emlékszel, azzal az öreggel...
Felhívnám naponta, de sok éve nincsen,
s e mozdulat: hívni, végleges bilincsem,
gyakran nyúlna telefonért a két kezem
anyám velem-létét, én már csak képzelem,
s ilyenkor csalódva hullik vissza karom
jaj, de elmondanám, annyira akarom!

Így hát a sírjánál mormolom el némán,
s érzem, ő hallgatja egy tölgyfa árnyékán.

M. Laurens
A KRITIKUS

A kritikus ül hosszú méla lesben,
epéjét túráztatja lefekvés előtt,
hogya másnap se hagyja cserben.
Ágyához érve fogai közt elmormol
pár gyűlölettől fröcsögő, léha átkot,
leginkább a pokol mélyére kívánva
ezt az irtóztatón dilettáns világot.

Mert egy, csak egy ember igaz e földön,
és csakis neki köszönheti mindenki,
hogya reggelente a nap még följön.

Ez pedig nem lehet senki más,
mint a Tehetséges Kritikus önmaga,
ki a Magyar Lírának szilárd bástyája,
és máig egyetlen: vezérlő csillaga!

- Itt van mindjárt példának okáért
e versnek aligha mondható valami,
melyből hiányzik minden eredetiség,
csupa frázis, közhely, semmi igazi.
És ezt nyomja le majd minden torkon
(valami "M. Laurens" vagy ki fene).
Ez akar fent lenni nálam a polcon?
He-he-he...

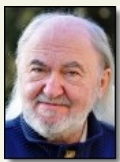
Így dohog a kritikus hosszú méla lesben,
rossz-máját feloldja két pohár felesben...

Hja!

Majd elfelejtettem!

Hogya Őt bezzeg nem olvassa szinte senki?
Ezt az apróságot leírni mindig elfelejti.

Budatétény, 2017. február 24.

Nógrádi Gábor
SOÓS BÍRÓ HATTYÚJA

Mi irányítja dicső sorsodat, emberiség?
Harcok, szükségletek?
Csak régi hattyük a víz tükörén.

Nagy Éva
Sorsunk...

Emlékszel még? – Hideg volt,
göröngyök gurultak lábunk előtt a télbe
Kabátom összehúztam, reszkettem fáztam, féltem,
mint vérző csipkebokor a hideg szélben.

Erős kezeddél fogtad remegő kezem.
Suttogtad fülembé, szeretlek örökre.
Testünk vágya elcsitult, lelkünk eggyé érett,
az élet széthullt lapjait rakosgattuk szépre

Ó! Hány tavasz és tél suhant el mögöttünk...
Gyolcsba tekert szíved, mi egymásnak éltünk.
Magasztos, önzetlen szerelem halk sóhaj alatt,
a szeretet az örökre megmaradt.

Könyvünk lapjait lassan tele írjuk
Még fakult az írás, szent lapjait zárjuk,
némelyik már kopottas és sárga, – s benne lapul
törékeny szerelmünk minden rózsaszála.

Rád bízam életem, szeress míg csak lehet.
Hiszen a sors ad majd végső feleletet.
Mi együtt létezzünk fényben és az árnyban
De mondd, egymásba fogódzunk majd
az örök mozdulatlanságban?

1955-2016

Bárdos László
Sértetlen

Most épp benn a vihar elől sértetlen
alakíthatom a szobát látvány az eső
név a forgószelel nem a bőromet seprő szakítja
szembeüthető felfordulás
az erkélyajtón túl lelkem se volna
az erkélyajtón innen méregethetem az esélyeket
nagy legény vagyok nincs részem semmiben
kiszabott négyzetcentiméterekre nem hat a zápor
nem hat az enyhület
itt nem születhet nem is halhat el ami testeket csavar odakinn
az esélyek nullák előtte alatta utána
kívül rázkódnak a testek zúzódnak mérföldekre szaladnak
belül kényelmes innen odalépni

Bokros Márta
Gyógyulás

Bánatom tömör zátonya
meg-megakasztott. De ma
lány sodrások, szelíd áramlások
hullámtaraján suhanok!

Szertem a naplemente remek,
bíborfény varázsos selymeinek

Tapsot kapott Soós Szilveszter, a bíró,
ki a tanácsülés egyik vitáján
azt mondta, hogy a városi tavon
tartsanak hattyút a köz érdekében.
„Helyi polgárt és turistát bizonynyal
vonz és megejt a földöntúli szépség!”

Úgy lett. S a helyi újság megdicsérte
a komor bíró kedves ötletét.
Bezzeg azt már csak én tartottam számon,
hogy a vénember, ki sztentori hangján
sok ezer évet, s harminc halált osztott ki, mint a Törvény,
a tó partjáról minden délután nedvedző szemmel
nézett, s azt motyogta:
„Ó, hol vagy Júliám?
Én hattyúm, édesem!”

Ím a bölcs férfiú!

T. Ágoston László
Biciglis Lajos

Ezen az álmos, füledt nyári délutánon biciklit lopni indult
Lajos. Vagy ahogy ő mondta a maga sajátos nyelvén; biciglit.
Ilyenkor mindig végigjárta a város üzleteit, kocsmáit, meg a
vásárcsarnokot (pontosabban ezek bejáratait), hátha talál valahol
egy lezáratlanul hagyott drótszamarat, amire föl lehet pattanni,
mintha a sajátja lenne. Aztán? Mit aztán? Aztán foghatják azt a
bizonyos botot, és üthetik vele a nyomát. Még soha se tudták
rajtakaipni a lopáson, pedig jó néhány éve úzi ezt a szakmát. Hát
persze, mert nem hülye ő, hogy követhető nyomot hagyjon maga
után.

Tovább a teljes szöveghez>>>

1926-2007

G. Ferenczy Hanna
NYÁRI ÉJ

Éji lepke szállt szobámba
tárva ablakom -
hívja őt a lámpa lángja,
- könyv az asztalon.

Lámpafényben itt keringett
űztem hasztalan
röpké szárnyát úgy vigyáztam
hess, kis oktalan !

Kint a holdsütötte úton
halkan járt az Éj
élet támadt fűben, fában
- vágy és szenvedély.

Szívemben is vágyak égtek,
tudtam - hasztalan
álltam ott a nyári éjben
- némán, egymagam.

Éji lepke csak keringett
szárnya lángra gyúlt -
mint szívemnek síró vágya
ő is porba hullt.

misztikus színeit meghitt, meleg
barna szemed sugarában ragyogni.

Péter Erika
Chaplin

Villanásnyi snittből
furakszik elő,
zakója túl feszes,
a nadrágja bő,
pingvinlépésekkel
iszkol vagy totyog,
Hitler-bajuszt visel
és keménykalapot.

Árvákat oltalmaz,
tolvajokkal harcol,
versenyfutás közben
kaktuszok közt landol,
folyton orra bukik,
de azonnal föl pattan,
s megy a maga útján
Harlekin-grimasszal.

Hajdu György
INTERMEZZO

Valaki hívott
Ujjain a csönd kivirágzott
és átszótte illatos haját

Nem mentem
szemből forró patakokban
csobogott a néma szomorúság

Ha rá gondolok
mintha mögöttem állna még
Hátamba döfte tekintetét

Bodó Csiba Gizella
Fehér ágyon

Egy csepp méz
Lecseppent ajkán
S útra kelt gyönyörű
Ráncok között,
Mint pitypang szála
Hullott le, minnek gömbjébe
A szél belekötött.
Ő nem mozdult,
Talán nem is tudott,
A messzeségbe nézett,
Fehér keze már üres volt,
S mosolygott – még egy utolsót...

Bp. 2017. január 12.

Lehoczki Károly
Talált költő

(Alekszejevesen)

Képzeld el, ballag az utcán,
a hunyorogtatón napsütötte
március végi, április eleji ásító körúton,
a könnye is kicsordul, úgy lövell a szemébe
az élető verőfény és hirtelen
belebotlik egy ott hányódó költőbe.
Gazdátlanul hever.

- A csodába is, hisz ez egy költő! – álmélkodik,
mormogja maga elé hitetlenkedően – Költő!
Teljesen kész, keze, lába, feje van,
kissé elnyűtt,
de azért még használható poéta.
Lehajol, fölemeli,
potyognak belőle a versek.
Nagyobbacska barnák lekerékített
rímekkel, sorokkal,
sárgák, rózsaszínek, aprócska gyöngyként
pattognak a betonon,
komoly lilák,
hegyes pirosak
s néhány zöld, szárnyára kapja,
arrébb libbenti őket a tavaszi szél.

- Nahát, micsoda szerencse! – hisz már
évtizedek óta nem látott
igazi költőt!

- Mennyire tipikus, áldozatkész fajta! –
csak bambul csöndesen, szájából
öntudatlan bugyognak a szavak!
Akár haza is vihetné, hiszen senkié,
most találta.
Aztán elszégyelli magát s óvatos
mozdulattal visszafekteti a járdaperemre,
indul tovább,
hátratekint,
biztosan kényelmesen fekszik-e ott.

Hadd legyen szerencséje másnak is
találni a mai napon egy igazi költőt.

Soós József
SZÓ HÍJÁN

Eltűnődök
az elmúlt éveken,

nincsen szavam a mára...

Valami
halódik bennünk!

Elfüggönyözött ablakok
nyílnak az éjszakára.

Csepeli Szabó Béla
Forgósztél

1924-2013

7. fejezet

Az élet azonban a kíméletlen bombázások ellenére sem állt meg. A németek nem egykönnyen adták fel a harcot. Sem a fronton, sem a csizmájuk alá gyúrt hátországokban. Hitler sötétebb és elszántabb ellenfélnek bizonyult, mint nagyhangú itáliai barátja és fegyvertársa, Mussolini. Az olaszok az első igazán nagy pofonok után sietve megbuktatták még mindig "okoskodó és ágáló" ducséjüket, és magasra emelve a kezüket, megadták magukat. Ez 1943 nyarán - június 10 és augusztus 18 között - történt, miután az angol-amerikai csapatok partra szálltak Szicíliában és súlyos csapásokat mértek Dél-Itália különböző területeire.

Tovább a teljes szöveghez>>>

Kodály László: Üzenet.

Végh Sándor
Lét és ember

A telihold ordít bele a szádba,
mégsem fénylik be a konyhádba!
Fél a lélek, tényleg fényre vágy,
ám lépésben is elsuhan mellette a világ!
Őszi elsorvadt levél talpad alatt,
de nincs ház, amely előtt
letakarítsd, képzeld magad!
Nincs kilincs, nincs az az
ajtó mely kinyílna, hiszen
odabenn ugat a "televilág"!

Csak játszol velem, Te élet,
miközben ezernyi szemlélet
hullámokat vet, és jön szembe,
meg egy másik, és ütköznek,
és lesznek, vagy halnak.

Szegő Judit
Ne szólj!

Ne szólj most, kérlek, ne beszélj!
Mily` gyorsan elmúlt ez az éj...
Átkozott légy, hajnal!
Bár szemben fekszik arc az arccal,
tekinteted már nem igéz.
Bársony kezed még régmúltat idéz,
borzongat, s testem még meg-megremeg...
Ne szólj! Ne törd meg csendemet,
míg szemed tükrén álmaim újra megélem,
s elrontott perceinket jóra cserélem.
Mikor karod szorításában mélán révedek,
újraélem a vágyat, tavaszt, kék eget...
De most ne szólj! Kérlek, ne beszélj!
Kábít múltunk, mely hullócsillag-álom, szenvedély.

Tiszai P. Imre
Vigyázz Apára!

Tomi a homlokát simogatta. Egy dudort érzett. A visszapillantó
tükörben megnézte, és vigyorgott egy nagyot:
- anyuci ehhez mit fog szólni? Na, lesz-kapsz.

Észre se vette, hogy elfelejtett sírni. Valahogy most minden olyan
furcsa lett. Nagy csend vette körül. Csak valami buborékolást
hallott a motorházból és egy madár trilláját az útszéli nyárfáról.
Meleg volt. A napsütés függőlegesen sütött rá.

Tovább a teljes szöveghez>>>

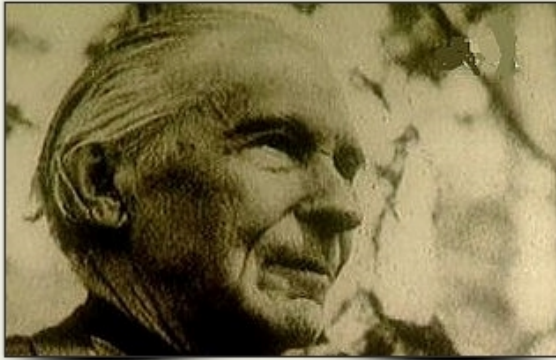
En a partján ülök a víznek,
mezítelen lelkem fürdetem,
a szenny nem éri el a szívemet.
Tisztulok kényben-kegyben,
és álmodom, mihaszna!
Összeveszett hullámok nyaldossák,
mossák temérdekét járó mocskos
mezítelen talpam!

Thamássy Nagy Géza
Tükörödben jövőd

mikor a tüköröd
nem ismer már rád
s csak néma csend
a válasz ha szólsz -
lépd át árnyékkodat
hiába is marasztal
ami szép és volt -
el kell hogy engedd
nézve homlokodra -
egy ránccal már több
tükörödben jövőd

Áprily Lajos

Hómezőkön is túl...

Maholnap őszi ködben áll a házunk
s körül a fák is mindmegannyian.
S túl őszi tarlón, hómezőkön is túl,
valahol messze jön-jön a fiam.

Nyárban fogant, tavasz világra hozza,
rózsás fülébe április kacag,
s nem olt halálos bánatot szívébe
hervadt levél és őszirózsa-szag.

Pici vendégét egypár kurta évre,
már várja őt az Élet-szálloda,
a nagy chaos-ból vakmerőn kiválik
s majd, büntetésül, visszatér oda.

Séta egy holt városban

Az életfüst, ha fojtogat,
a múltba költözik lakásom.
Ma rom-gyermekvilágomat,
e holt várost megint kiásom.

Egykor: mosolygó, messzi föld
és rózsaszínű köd felette;
de ifjúság-vulkán kitört
s a forró láva eltemette.

A néma láva-óceán alá
nem fért műkincs-vadorzó;
ma is szűzen tekint reám
sok régi kép, sok drága torzó.

Új lét csirája, első rózsabimbó,
kis álmodó az anyaszív alatt,
zsarnokságod hatalmát máris érzem:
bilincsbe verted mennyi vágyamat!

Ó, mennyi álmom, mennyi tervezésem
széttépte apró, nyugtalan kezed,
mondd meg, mit adsz majd érettük
cserébe? mit adsz nekem, ha Párist
elveszed?

Talán a sok feláldozott reményből
tebened szomjúság és vágy fakad
és évek múlva majd valóra váltod,
amit a sors ma tőlem megtagad.

Amíg anyád bágyadtan zongorázik
és gondol néha elmerengve rád,
s künn ősz van -: fejét tenyerébe hajtja,
jövődbe néz és mit se lát apád.

1912. o.

Antigone

A Nap nagymessze, drága Haimon,
most oldja bíbor csónakát,
a harmat-fényű Dirke-tájon
tengerfuvalmak szállnak át,
s a szőke por éjjel be fogja
temetni könnyű lábnyomom -
Sötét az Acheron homokja:
itt meg kell halni, Haimonom.

Mit is keresnénk árva-ketten,
hol égig ér a gyűlölet?
Én gyűlöletre nem születtem
és itt szeretni nem lehet;
s az őszám átka, haj, suhogva
végigsüvölt a sorsomon -
Sötét az Acheron homokja:
itt meg kell halni, Haimonom.

Hol egy-egy régi sírja van,
szívem meg-megremegve dobban,
s elimbolygok bizalmasan
apró emlék-sikátorokban.

Át romba dűlt szentélyeken
tovább, tovább visz kusza lábam,
míg meghajtom bűnös fejem
az ártatlanság templomában.

Szeptember

Jaj, ezek a homályos reggelek,
amikor minden vágy a nyár után hall!
Huszonöt éve, fázós kisgyerek,
az iskolába indultam apámmal.

A kert fölött már leng a szürke szál,
hörögve gördül már a szomjú hordó.
A kőfalnál lecsüggedt fejjel áll
s szíromtalan borzong a napraforgó.

De túl a hegyről már a fény izen,
a nap hideg gyöngyös levélre csillan, s
felgyújtja borzongó, sötét szívem,
mint egy homályos kis körtét a villany.

Láng a ködben

Még fest az alkony. Már a nagy palettán
más színe nincs, csak szürke és sötét,
hóillatú szél tépi, rázogatja
az égerfák megritkult üstökét.

A víz a nagy multat halkan siratja,
ónszínű várát rakja már a köd.
Körül halál. Egymás szemébe nézünk
távolba iramló sinek között.

S amint egymás keblére ráborulunk

Itt meg kell halni: Dike fénye
ki tudja, meddig nem derül,
mikor lesz embernek reménye
testvért szeretni emberül?
De lenn, törvények átkozottja,
majd új világról álmodom -
Sötét az Acheron homokja:
itt meg kell halni, Haimonom.

Életrajz

Hallali

Ez aztán harsány, szent vasárnap:
vadász-öröme gyúlt a Nap,
piros rohamra harsonáznak
szívem fölött a sugarak.

Illanna, bújna, bajt előzne,
s elébe nyíl-zápor szakad.
Alvó erdők piros kis őze,
döbrent szívem - add meg magad.

Ma nem pihensz avar-homályon,
fény-kedvedért most meglakolsz:
fényárvizes vad rónaságon
sötét ladikban ül a Sors.

Nézd: már az erdőn láng szivárog,
az odvakat szikrák verik,
aranyos bőrrű indiánok
már gyújtogatják a prairie-t.

Lángszőke nád lobogva lázad,
nézd: máglya már a tar csalit! -
Piros sugarak harsonáznak
fölötted itt ma hallalit.

remegve, fázva, lázba, csókosan,
úgy érzem: gyúlt ajkaink tüzének
valami csodás glóriája van.

Hogy minden élet itt a holt vidéken
két csókra duzzadt ajkunkban lobog,
piros kis lángban, mely köd-éjszakán most
szikrázva, izzva-bízva átragyog.

A finále

Öreg leszek, vénebb a téli napnál,
kedvem sötét lesz és hajam fehér.
S mint a csitult patak a torkolatnál,
lankadt szívemben meglassul a vér.

Ha harmat-hüssel ér az este, fázom,
nem melegít az elzúgott tusa,
s ha támadok, az ugrást elhibázom,
mint Akela, a dzsungel farkasa.

Csak csöndre várok és komor követre
s barlang-homályba visszaroskadok.
Míg zeng az erdő s forró ütközetre
rohannak boldog, ifjú farkasok.

Esti párbeszéd

"Nézd: csillagot hajít az ég,
tüzes futárt szalaszt keletnek..."
- Halott futárt. A csillagok
milyen káprázva megremegnek.

"Halott futárt. Mi is futunk
titok-postával nemsokára..."
- Sötét hídnál átnyergelünk
a hollószínű patipára.

"Csak élet várna: fényes ég,
egy part, ahol örök sugár van..."

Napló

Ma nem gondoltam rád, kedves fiam.

Homályban ültem, hangulattalan,
nagy seb-bilincsel - bénán, mint a rab,
vártam, mikor lop sugarat reám
egy könnyörülő, keskeny ég-darab.
De a tavaszból nem jutott öröm.
A nap nem szárnyam volt, csak börtönöm.
Király, ki koldus-kézzel érkezett...

Egy nap - megint egy nap, mely elveszett.

S mikor - fiam - kész volt a számadás,
eszembe villant a kirándulás.
Az ég feletted genciána-kék,
ragyog reád a végtelen vidék.
A hátizsákodat büszkén viszed,
kövek közül szürcsölsz forrásvizet.
Bokor tövében elrejtőzve vár
tündér-virág: tarka rigó-pohár.
Az erdő száz kincset kínál neked:
arany bábrablót, hőscincéceket.
Prairie-k fiának álmodod magad,
kalandjaidban könnyű szárny emel,
nomád és hős vagy, szertelen, szabad!

Ezt a napot mégsem vesztettem el.

Virág-ének

Odalent a folyón szakadoz már
roppanva a téli palást.
Jöjj le a fűzfa-berekbe,
nézd meg a jég-rohanást.

Hullámot a mélybe szorítva,
a lelkemen áll a palást.
Ülj le a lelkem partján,
várd meg a rianást:

- Az unokád arcára sütsz,
ha visszasütsz a holdsugárban.

"Neked pedig, neked talán
egy csöndes csillag jut szobául..."
- S ahol lakom, az ablakom
a szomszéd csillagokra bámul.

"...Vagy mindkettőnket, úgy lehet,
a semmiség fehér bölcsője ringat..."
- S a napsugár, a napsugár,
a napsugár sem sejtí sírjainkat.

Apám emléke

Zengő patak völgy, szirtes, katlanos,
szurdukja fentebb tisztásokra bomlik,
a kecske rajtuk kis csapást tapos -
Egy régi völgyhöz mily nagyon hasonlít.

Ott élt apám. Világa: kis faház,
tüdőfeszítő, ősi fenyves-ájer;
a társasága: vakmerő vadász,
lompos fa-munkás és zordon baráber.
Úgy este-tájt a ház elé kiállt,
ha sejtelem kínozta, bús, halálos,
és onnan várta: elszakadt fiát
mikor bocsátja már a láz s a város.
Csak várta, míg ruhája és a gyep
havasi ég hűs harmatával ázott,
és aztán újra árva este lett,
a völgyben egy olasz harmonikázott.

S volt egy karácsony: a havas barak
lakói messze, kis falukba szálltak,
s ő bent a tornyosuló hó alatt
karácsonyfát gyújtott a vad magánynak.

Olyankor csend volt, zsibbasztó, siket,
s jeges magányban megfagyott a vére,
s a hó-tengerben - szürke kis sziget -

Arany-fejszés tavasz jön
gátolhatatlanul.
A part virága halni
szabad hullámba hull.

Te ringó rózsaszirmot
szelíd kézzel kifogsz.
Vizemben, karcsú asszony,
megint fürödni fogsz.

Szeptemberi fák

Bükkök smaragd színét erezve fent
az első pár vörös folt megjelent.

Állunk. Kezedben késő kék virág.
Azt mondod: Ősz. Az első őszi fák.

Én azt mondom: Vér. Vérteljes vadon.
Elhullt a Nyár a nagy vadászaton.

Amerre vitte buggyanó sebét,
bíboros vére freccsent szerteszét.

Ahol a nyom-vesztő bozóthoz ért,
hogy tékozolta, nézd, a drága vért.

S míg vérnyomán vad szél-kopó csahol,
hörögve összeroskad valahol.

Két virág

Túl a pallón szőke part volt,
szőke parton barka-ág.
Barka-szagra cserje-ölben
felfigyelt a hóvirág.
Szóltam hozzá: part virága,
lepke álma, szűz talány,
hazaviszlek hervadozni

döbbenve gondolt furcsa életére.

Ha élne

Ha élne, este csöndesen dögve
kiállana a vén, kopott küszöbre,
s kemény kezembe lankadt jobbot adva
érdeklődő vidámsággal fogadna:
"Zivatarfelhők nem jártak felétek?
A pisztrángoknak jó volt a csalétek?
A hátizsákod nem sértette vállad?
Ott fenn a fenyveserdők mit csinálnak?"
Aztán turista-élceken derülve
vacsora-váró asztalomhoz ülne;
én meg vidulva ritka tréfa-kedvén:
legszebb halam a tányérjára tenném.

Kodály László: Almafa a hegyen.

kedvesemnek asztalán.

Sok-sok év mult. Vízhez értem.
Barna parton sás susog.
Parti ködben hajladoznak
alvilági nádasok.
Fuvalomra írisz ingott
nád között a part során -
barna szirmú sors-virága,
asphodelos, ily korán?
Kedvesem kért: "Hozz virágot."
Hullám cseng a part falán:
Asphodelos hogy fog állni
kedvesednek asztalán?
Parti ködben lelkek álltak,
árva lelkek, annyian -
Visszanéztem: messze ággal,
barka-ággal, hóvirággal
most indult a kisfiam.

Madarak

*"Pascua qui volucrum vivus
Walthere, fuisti..."*

Hó esett. A tar hegy orma
habfehéren integet.
Erdőkből a hó leűzött
őszapókat, pintyeket.
Almafánk és csipkebokrunk
madarak tanyája lett...
Walther von der Vogelweide
lelke száll a kert felett.

Titkos erdőn, vadcsapáson,
babonás ösvényeken
ez a nyugtalan madár-raj
hányszor volt kíséretem.
Mennyi füttyös és bolondos,
vigan cserregő barát...
Megetetem Walther von der

Fegyvertelen vadász dala

Völgyek felett hangos torokkal
üzenhet a vadásztülok.
Békét kötök az állatokkal,
az erdővel kibékülök.

Rejtőzve már többé nem állok
zsákmánnyal csábító lesen.
Márciusi szalonka-párok
suhanjanak szerelmesen.

Jöhet a bükkös karcsu vadja,
a lenge-lányos őz-alak,
nem puska-dörrenés fogadja,
csak egy szelíd "nem bántalak".

Völgyben, vadonban, rónaságon
a békesség bolyong velem.
Csak egy öröm van a világon
s ez az öröm fegyvertelen.

S a régi őz, ki annyi vérrel
pirosított havat, mohát,
s reám nézett rémült szemével,
a régi őz is megbocsát.

Imádkozom: legyek vidám

Én Istenem, legyek vidám,
hogy házamat vidítani tudjam.
Mosolyogjak, ha bántanak
és senkire se haragudjam.

Arcom ne lássa senkisem
bánkódni gondon és hiányon.
Legyen szelíd vasárnapom,
ha mosolyog a kisleányom.

Vogelweide madarát.

Most a ködből méla hangok
hullanak, mint halk rimek.
Bús pirók-jel. Csak varázsló
és poéta érti meg.
Pinty felel rá. Cinkeszó. - Most
szállingózni kezd a hó.
S Walther von der Vogelweide
megölel a múlton át, mint
mesebeli nagyapó.

Új középkor

Testvér, a földről szökni kezd a fény
s goromba gyolcsig vedlik itt a pompa.
Törd össze tükröd, vesd le álruhád.
nincs menedéked, csak a katakomba.

Palotáidba csóvát sújt a szél,
csillárodát egy vak villám kioltja.
Készíts kanócot, s gyűjtsd a mécs-olajt,
sötét világ a sírok kriptaboltja.

Fenn szó vakított, szikkasztott a fény -
zsoltár-fogantatók a hosszú éjek,
ős ritmusokra árnyak ringanak
és ismét aknamélyből zúg az ének.

Látóbb a lélek, mint a macskaszem
s lázas szemek közt tisztán áll az oltár.
Szódról lefoszlik minden cifraság
s szív-ezredek dobbannak, hogyha szóltál.

Sors szánt feletted, romlás tornyosul,
a végítélet részeg lába tombol.
S mint újszülött-hang, győztes-érdesen
új lélek Krisztus-hangja sír a romból.

Én Istenem, legyek vidám,
ma minden gondot tűzre vessek.
Nyujtsam ki kincstelen kezem
s szegényen is nagyon szeressem.

Tudom, sokat bővölt a gyász,
a hollós téli bút daloltam.
A bátrakkal hadd mondok el:
panaszkodtam, mert balga voltam.

Én Istenem, legyek vidám,
ujjongjon újra puszta lelkem,
mint rég, mikor falum felett
az első forrásvízre leltem.

Ködökbe csillanó sugár,
víg fecskeszó bolond viharban,
tudatlan gyermekhang legyek
a jajgató világzavarban.

Valaki jön

Jön, jön. Kalapján tarka lomb,
eső a lombokon.
A néma kőbányák felett
jön már a nagy rokon.

Fütytétől megrezdül a bükk,
koppanva hull a makk.
Ködben sirató asszonyok:
vércsék sikoltanak.

Finom, ezüstös drótjait
feszíti már a pók.
Cincognak cinkével vegyest
a karcsú őszapók.

Recsegve ég a kerti tűz,
cihert emészt a láng,
pityegve sír a tengelic,

A kertbe ment

Uram, én nem tudom, milyen a kerted,
a virágosod és a pázsitod.
Én nem tudom, virágok ültetését
ágyásaidban hogy igazitod.

Csak azt tudom, hogy kendőjét levetve
júniusi vasárnap hajnalán,
beteg lábával és beteg szívével
bánatosan kertedbe ment anyám.

Uram, tele volt immár félelemmel,
sokszor riasztó árnyék lepte meg,
de szigony-eres, érdes két kezével
még gyomlálgatta volna kertemet.

A kicsi teste csupa nyugtalanság,
s most elgondolni nem tudom, hogy ül.
Virágosodban könnyörülj meg rajta,
hogy szegény ne szenvedjen tétlenül.

Mezőiden ne csak virágmagot vess,
virágaid közé vegyíts gyomot,
hogy anyám keze gyomlálhassa kerted:
asphodelosod és liliomod.

Túl ötven erdőn

Fogy az ösvény, fogy a napfény,
hideg árnyék hull a hegyre.
Áll mögöttem ötven erdő,
ötven évem rengetegje.
Torkomig ver csorba szívem,
tűz a talpam, seb a térdem.
Annyi rémtől megfutottam,
míg a ritkulásig értem.

Seb a szívem, seb az arcom,
vadtövistől vér az ingem.
Aki erdő-járni küldött,
az ha megismerne engem.

hintázza kék katáng.

Két lankadó vállad köré
ma bú-köpenyt keríts,
a rétre menj, rumlánggal ég
az őszi kikerics.

Ne félj, ha holtjaid szava
füledbe tévedez,
ösvényen ballag a halál
és este, este lesz.

A tűz kialszik

Ezt én az erdőn-alvóktól tudom
- sokszor gondolok irigykedve rájuk,
reggel fenyőtű van a hajukon
és füstszagú a tűztől a ruhájuk -:

Későn, mikor a láng már nem harap
s a fáradt szemre is lehull a fátyol,
megsuhog a levegő és lecsap
a nagy fülesbagoly az éjszakából.

Megtámadja a szunnyadók tűzét,
tusázni kezd a lobbanó parázssal,
s élőszenét csattogva veri szét
vihárosan suhogó szárnycsapással.

Pár villanásig tart a fergeteg,
a szikrazáport hamuvá zilálja.
S a dúlt tűz felett győztesen lebeg
az éjjel fénytől ingerült királya.

Eltűnt. A szétszórt tűz kihamvadott.
Egyik se szól, a lelkükben varázs van.
S mintha egy istent láttak volna ott,
utána néznek, némán, babonásan.

Új tavasz

Sűrűsége átfutottam,
avarának vért is adtam,
ami bennem fiatal volt,
rohanásban elhullattam.
Szívem szárnya, szemem fénye,
kurjantásos fiú-kedvem,
férfi-sorsom mély zenéje
elveszett a rengetegben.

Csudaváró esti lázban
fekszem itt a ritkulásban
meglazulva, szerteesve,
s nincsen, aki megkeresne.
Járna értem, mint a hangya,
mint a Lemminkejnen anyja:
addig járna, felkutatna,
kicsi méhvel irt hozatna,
varázsszókkal összerakna,
úgy siratna, úgy szeretne...

Fekszem itt a szürkületben,
túl a rétnek nagy a csendje.
S zúg mögöttem ötven erdő,
ötven évem rengetegje.

Koday László: Szilva szedők.

Allsz s visszanezel szűkülő körödből:
Maholnap hatvan. Több is lesz talán?
Nagy érc-ököllel új idő dörömböl
egyéniséged sziklavár-falán.

Emlékeid? Riadt nyáj, szerteszéled.
Aki barátod volt, meghalt. Család?
Miatta volt és érte volt az élet -
ma terhe vagy, ha töprenkedni lát.

Borzalmakat, vért, csenedből kivetve,
többet láttál, mint őseid sora.
Irtóztál még a vértől s vén szivedre
lesújtott a sors ólmos ostora.

Nézd, a mezőkön friss vizek fakadnak,
puhul a föld az irtó tél után.
Jó sűrű fák közt áss odút magadnak
és tűnj el innen, zordon puritán.

Kakukk

Szól. Elhallgat s figyel. Megszólal újra.
A lombot édes láz borzolja meg.
Míntha Pán-fuvolából szabadulna,
hangpárja hívó, buggyanó, meleg.

Ha ez a vágytól duzzadó zene
egyszer lelüktet majd egy szikla-szájon
s ujjongva száll a néma mélybe le,
ahol komor király az én királyom,
rezzent a hang, s te, sugaras világ,
a mély ködön túl megjelen szóttem:
források, rétek, hegyéi fák,
sok hú arc, melyet életembe szóttem,
holdfény játéka házunk terraszán,
május habos felhője langyos égen -
s felzokogok: válts vissza, föld, hazám,
áldott bölcsőm, gyötrő gyönyörüségem!

Őszi rigódal

Megeste már a dér a bokros oldalt,
fenn vadlúd-ék húz vadlúd-ék után.
Ragyog az ősz. És dalt hallok, rigódal,
egy ritka lombú vadcseresznyeán. -
Ilyenkor cinke cserreg és ökörszem,
rég hallgat búbosbanka- s gerleszó.
Ha pártaian s nem várja fészek-öl sem,
miért szól még a megtévedt rigó?
Tán június sugár-illúziója
remegett át a bíbor lomb felett,
s attól dalol a völgy révült rigója
ilyen évszak-tévesztő éneket.
Nem is téved: halkán szól, mintha félne,
köd ül a hangok túlfinom során,
mintha húnyt szemmel, álmában zenélne,
egy álom-őszben, álom-fuvolán.
A hangja nem fog mámorral kitelni,
nagy líra nincs. S mégis, így volna jó:
amíg a hófelhő jön, énekelni,
mint az a révült, holdkóros rigó.

Kis ballada

A csúnya lányt az anyja nem szerette,
szebbik lányától megkülönböztette,
mindennap szidta, átokkal verette.

A csúnya lányt legények sem szerették,
csúfolkodtak szegénnyel és nevettek,
csókos játékaikból kifeledetek.

Pedig titokban szomjazott a csókra,
becézésekre, lányoknak valókra,

Anonymus

Amerre jártak Róma légiói
s a fénylő sas népet hódoltatott,
sokszor betűztem ősi dák vidéken
kőlapra vésett sírfeliratot.

Kutatgattam, mit mond a tábla titka,
mit rejt az írás mély, tömör sora.
Ki vagy, halott? Had ifjan hullt vitéze?
Igázott népek büszke praetora?

Verssé futott a textus lüktetése?
S ha vers, a rom-sor pentaméter-e?
De egy kérdés sosem jutott eszembe:
Ki volt a kőlap míves-mestere?

A kéz, mely elmúlástól elragadta
az artifex lányát s a harc fiát,
s évezred-álló kőbe rótt betűket,
ha Iulius vésett, ha Iuliát.

Világosság a holtak homlokára
ma is míves-tudásából derül,
s úgy hullt fürkészhetetlen éjszakába
némán, szerényen, ismeretlenül.

Most már tudom: az ó s nemes betűkben
nem Róma hőse él: ő van jelen.
Köszöntelek, finom vésőjü mester,
szétfoszlott, réges-régi névtelen!

Költő

"Költő vagy" - szól s komolyan néz reám
hatéves szemmel - leányunokám.
"Láttam: vers volt a gépeden ma. Nem?"
Eltűnődöm minősítésem.

Költő? Poéta?... Költő Dante volt,
Petőfi és egy sor jövő-herold,

melegítő, szerelmes ízű szókra.

Egyszer, mezőn, vihar zendült felette.
Vén bükk alatt egy villám észrevette
s a jégvert pázsiton agyonszerette.

Törött pohár

Metszett üveg volt, karcsu és finom.
Meglöktem: csillámló kis romhalom.

A páros útkezdés emléke volt,
csendülésében múlt idő dalolt.

A pohárszék polcán kecsesen állt,
de névnapon aranynektárt kínált,

a Marosmente pompás óborát,
volt benne rizling és szürkebarát,

s amit adott a dús szőlőjü táj:
leányka, furmint, csuda-muskotály.

Itták vidám kedvű professzorok,
zendült is egy-egy érzékeny torok,

s szürcsölt ebből, ha volt édes borom,
fiatal ajku s kedvü asszonyom.

adár...
ospohár.

1965

kik jártak fenn az embercsúcsokon,
s lelkük titánokéval volt rokon.

S eszembe jut egy régi ismerős,
borzolt-hajú, ifjú vidéki hős,
ki, ha kimondta hangzatos nevét,
még hozzátette németül: Poet.

Az öntudattal csengő szó hatott:
mosolyogtatott és mulattatott...
A titulusa nem nekem való.
Ember voltam, remegő, daloló.

Nagy tél után

Mikor a hegynek kékül már az orma
s a fát a fagy már nem roppantja meg,
nagy tél után, foszolva, szerteszórva,
sok elhullt szarvast rejt a rengeteg.

S találkozik sok élő társ a társsal,
testükben érzik még a vad telet,
s egymásra néznek szent csodálkozással
az elzuhant agancsu társ felett.

Pedig még vész lapul a sűrűségben,
üvöltő hang szól messze: ordasok,
és éhes orvvadász figyel sötétben -

Egymásra nézünk, mint a szarvasok.

1945

Asperján György

A MEGVÁLASZOLHATATLAN KÉRDÉS

Mi a személy, az individuum életének értelme, jelentése, ha – mint József Attila írta – az életet a halálra ráadásul kapjuk? Vagy Madáchot, illetve a hirtelen kétségbe eső Ádámot idézve: Csak az a vég, csak azt tudnám feledni! A kérdést sok nagy ember feltette, és persze minden hétköznapi halandó is egy-egy kritikus pillanatban, s a válasz valami önvigasztaló általánosság lett. Korlátok nélküli kérdésre ugyanis csak korlátolt választ lehet adni. Mi a világegyetem egésze és sorsa? Milyen a fény? Mennyire végtelen a végtelen? És folytathatnám az okosnak tetsző, de közhelyes és megválaszolhatatlan kérdéseket a korlátolt létidőbe zárt lényként.

Lev Tolsztoj Háború és béke című műve a korabeli Oroszországban addig nem ismert könyvsikert hozott, és persze nagyon sok pénzt. A bivalyerős író családja is szépen szaporodott, egyre több lett az utód, akik majd kegyelettel állják körül a nagy előd halálos ágyát, s miközben hull a könnyük, arra gondolnak, mekkora vagyton marad rájuk az eltávozó után.

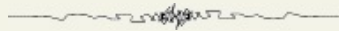
Erre is gondolt az író, amikor negyvenvalahány évesen egy vonzó hirdetést olvasott: komoly birtokot kínáltak eladásra igen kedvező áron, mivel az illető kártyaadósságba keveredett, és a becsület a minél előbbi fizetésre ösztökélte. Tolsztoj levélben megegyezett vele, aztán elindult az inasával, hogy megszemlélje az eladásra kínált birtokot. Útközben nézegette az elsuhanó tájat és azon gondolkodott: tulajdonképpen miért is rohan, miért akarja gyarapítani birtokát, miért nemzi sorra az utódokat, miért hajszolja a dicsőséget és pénzt, ha mindaz, amit szorgalmával elér, bármelyik pillanatban, léte megszűntével, semmivé változik? Mind nyugtalanabb lett. Késő este értek Arzamaszba, ahol meg lehetett szállni. (Arzamasz a szovjet időkben, s részben még ma is zárt várossá volt, mivel ott működött a titkos hadiipar egyik központja. Jelentős tudósokat is oda telepített a kormány. Kutatásaikért cserébe mindent megkaptak, ami máshol csak álom lehetett, viszont elvették a szabadságukat, a várost semmilyen körülmények között többé nem hagyhatták el).

Tolsztoj utasította inasát, hogy álljanak meg az egyik fogadónál, ahol megszállnak. Az inas sürgött-forgott, minden elintézt az uraságnak, aki a szobájában lefeküdt, de nem jött álom a szemére. Mindennek mi az értelme, ha úgyis a halál jussává válik? Kínózták a kérések, kialakult benne valami szörnyű és riasztó iszonyat, amiről aztán írt a naplójában, elbeszélésben, terjedelmes Gyónás című esszéjében, és a világirodalom leggondolatgazdagabb kisregényében: az Iván Iljics halálában. A szállóban megtapasztalt élményt arzamaszi iszonyatnak nevezte el. Akkor még nem sejtette, hogy ez az iszonyat soha többé nem engedi el a szívét, megváltoztatja és végigkíséri életét.

Talán két órai forgolódás, vergődés után nem bírta tovább. Felébresztette a folyosón egy padon összegubbaszkodva jóízűen alvó inasát, s utasította, hogy fogjon be, mert az éjszakában tovább mennek. Másnap a birtokot megvette, s azonnal hazaindult. Abban bízott, hogy a mindenben praktikus és a gazdaság ügyeit remekül intéző felesége, Szofja Andrejevna és a gyerekei, a megszokott, otthonos világában megnyugszik. De kiderült, hogy az arzamaszi iszonyatnak sokféle arca van, sokféleképpen képes jelentkezni és tönkre tenni az életét. Ekkoriban kezdett tüzetesebben foglalkozni a vallással, újraolvasni az evangéliumokat, magyarázatot keresni és lelteni bennük. Tudjuk, hogy ez nem sikerült. Hogy békét leljen, írni kezdte a világirodalomban egyedülálló Gyónás című esszéjét, amelyben minden irányba forgatta az arzamaszi iszonyatot, próbálva megkeresni és megtalálni az eligazító választ.

Szofja Andrejevna, akiben nem munkált a haláltudat, miként – szerencsére – az emberek túlnyomó többségében, nem értette férjét, és nem tudta követni békétlen, mindent vádló és mindent megkérdőjelező gondolatait. Néhány évre, amíg az Anna Kareninát írta, az elfoglaltság kissé elterelte figyelmét, de több jelenetben is az őt képviselő Levin vergődve bámulta a csillagos nyári eget, s próbált értelmes választ találni arra, amire se addig, se azóta, se az eljövendőben nem találhat magyarázatot az idő rácsai között élő, önmagát olykor határtalannak érző, de nagyon is véges ember.

Tudjuk, hogy az író gyöttrő és menekülési utat kereső nyugtalanság tönkre tette a házasságát, feleségével napirenden voltak az egyre veszekebb viták, vádak, megbocsáthatatlan szavak, amelyek elől a feleség úgy próbált kitérni, hogy nemcsak öngyilkossággal fenyegetőzött, hanem többször meg is kísérelte azt. De akkor már Tolsztojt semmi nem hatotta meg. A terv, amit hosszú éveken át dédelgetett, végül 1910 októberének végén hirtelen cselekvéssé vált. A 82 éves író egy éjszaka az orvosával és egyik lányával megszökött otthonról. Nem volt konkrét terve. Csak bele akart szaladni a világba. Közben egyfolytában attól rettegett, hogy a felesége megtudja, hol bujdosik, után rohan, fülön csípi és hazaviszi. Meglátogatta kolostorba vonult, mindennel megbékélt testvérét, és ismét vonatra szállt. Mindig harmadosztályon utazott, hogy ezzel is kifejezze: azokhoz tartozik, akiknek harmadosztályú a sorsa. Megfázott, és magyar-szlovák származású, hűséges tanítványává vált orvosa úgy döntött, le kell szállniuk a vonatról, amíg a beteg rendbe jön. Asztapovó városka állomásának főnöke átengedte az egész házát a nagy írónak, s néhány napra ez az eldugott helyiség lett a világ érdeklődésének központja. Tolsztoj tüdőgyulladással küszködött, s míg bírta emelni a kezét, közben is írta a naplóját, tudósítva az emberiséget arról, hogy miként lelhető meg a pontos és végső válasz az örökké nyugtalanító kérdésre. Ez november 7-én reggel hatkor történt meg: örök nyughatatlan szíve megállt. Utolsó szavai ezek voltak: Az igazság... Nagyon szeretem... Mint ők... – Igen, mint mi mindannyian, akik keressük, de nem leljük az igazságot se a világban, se békétlen szívünkben.

[< vissza a nyitó oldalra.](#)

vendégkönyv

Asperján György

A MEGVÁLASZOLHATATLAN KÉRDÉS

Mi a személy, az individuum életének értelme, jelentése, ha – mint József Attila írta – az életet a halálra ráadásul kapjuk? Vagy Madáchot, illetve a hirtelen kétségbe eső Ádámot idézve: Csak az a vég, csak azt tudnám feledni! A kérdést sok nagy ember feltette, és persze minden hétköznapi halandó is egy-egy kritikus pillanatban, s a válasz valami önvigasztaló általánosság lett. Korlátok nélküli kérdésre ugyanis csak korlátolt választ lehet adni. Mi a világegyetem egésze és sorsa? Milyen a fény? Mennyire végtelen a végtelen? És folytathatnám az okosnak tetsző, de közhelyes és megválaszolhatatlan kérdéseket a korlátolt létidőbe zárt lényként.

Lev Tolsztoj Háború és béke című műve a korabeli Oroszországban addig nem ismert könyvsikert hozott, és persze nagyon sok pénzt. A bivalyerős író családja is szépen szaporodott, egyre több lett az utód, akik majd kegyelettel állják körül a nagy előd halálos ágyát, s miközben hull a könnyük, arra gondolnak, mekkora vagyon marad rájuk az eltávozó után.

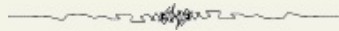
Erre is gondolt az író, amikor negyvenvalahány évesen egy vonzó hirdetést olvasott: komoly birtokot kínáltak eladásra igen kedvező áron, mivel az illető kártyaadósságba keveredett, és a becsület a minél előbbi fizetésre ösztökélte. Tolsztoj levélben megegyezett vele, aztán elindult az inasával, hogy meg szemlélje az eladásra kínált birtokot. Útközben nézegette az elsuhanó tájat és azon gondolkodott: tulajdonképpen miért is rohan, miért akarja gyarapítani birtokát, miért nemzi sorra az utódokat, miért hajszolja a dicsőséget és pénzt, ha mindaz, amit szorgalmával elér, bármelyik pillanatban, léte megszűntével, semmivé változik? Mind nyugtalanabb lett. Késő este értek Arzamaszba, ahol meg lehetett szállni. (Arzamasz a szovjet időkben, s részben még ma is zárt várossá volt, mivel ott működött a titkos hadiipar egyik központja. Jelentős tudósokat is oda telepített a kormány. Kutatásaikért cserébe mindent megkaptak, ami máshol csak álom lehetett, viszont elvették a szabadságukat, a várost semmilyen körülmények között többé nem hagyhatták el).

Tolsztoj utasította inasát, hogy álljanak meg az egyik fogadónál, ahol megszállnak. Az inas sürgött-forgott, minden elintézt az uraságnak, aki a szobájában lefeküdt, de nem jött álom a szemére. Mindennek mi az értelme, ha úgyis a halál jussává válik? Kínózták a kérések, kialakult benne valami szörnyű és riasztó iszonyat, amiről aztán írt a naplójában, elbeszélésben, terjedelmes Gyónás című esszéjében, és a világirodalom leggondolatgazdagabb kisregényében: az Iván Iljics halálában. A szállóban megtapasztalt élményt arzamaszi iszonyatnak nevezte el. Akkor még nem sejtette, hogy ez az iszonyat soha többé nem engedi el a szívét, megváltoztatja és végigkíséri életét.

Talán két órai forgolódás, vergődés után nem bírta tovább. Felébresztette a folyosón egy padon összegubbaszkodva jóízűen alvó inasát, s utasította, hogy fogjon be, mert az éjszakában tovább mennek. Másnap a birtokot megvette, s azonnal hazaindult. Abban bízott, hogy a mindenben praktikus és a gazdaság ügyeit remekül intéző felesége, Szofja Andrejevna és a gyerekei, a megszokott, otthonos világában megnyugszik. De kiderült, hogy az arzamaszi iszonyatnak sokféle arca van, sokféleképpen képes jelentkezni és tönkre tenni az életét. Ekkoriban kezdett tüzetesebben foglalkozni a vallással, újraolvasni az evangéliumokat, magyarázatot keresni és lelteni bennük. Tudjuk, hogy ez nem sikerült. Hogy békét leljen, írni kezdte a világirodalomban egyedülálló Gyónás című esszéjét, amelyben minden irányba forgatta az arzamaszi iszonyatot, próbálva megkeresni és megtalálni az eligazító választ.

Szofja Andrejevna, akiben nem munkált a haláltudat, miként – szerencsére – az emberek túlnyomó többségében, nem értette férjét, és nem tudta követni békétlen, mindent vádló és mindent megkérdőjelező gondolatait. Néhány évre, amíg az Anna Kareninát írta, az elfoglaltság kissé elterelte figyelmét, de több jelenetben is az őt képviselő Levin vergődve bámulta a csillagos nyári eget, s próbált értelmes választ találni arra, amire se addig, se azóta, se az eljövendőben nem találhat magyarázatot az idő rácsai között élő, önmagát olykor határtalannak érző, de nagyon is véges ember.

Tudjuk, hogy az író gyöttrő és menekülési utat kereső nyugtalanság tönkre tette a házasságát, feleségével napirenden voltak az egyre veszekebb viták, vádak, megbocsáthatatlan szavak, amelyek elől a feleség úgy próbált kitérni, hogy nemcsak öngyilkossággal fenyegetőzött, hanem többször meg is kísérelte azt. De akkor már Tolsztojt semmi nem hatotta meg. A terv, amit hosszú éveken át dédelgetett, végül 1910 októberének végén hirtelen cselekvéssé vált. A 82 éves író egy éjszaka az orvosával és egyik lányával megszökött otthonról. Nem volt konkrét terve. Csak bele akart szaladni a világba. Közben egyfolytában attól rettegett, hogy a felesége megtudja, hol bujdosik, után rohan, fülön csípi és hazaviszi. Meglátogatta kolostorba vonult, mindennel megbékélt testvérét, és ismét vonatra szállt. Mindig harmadosztályon utazott, hogy ezzel is kifejezze: azokhoz tartozik, akiknek harmadosztályú a sorsa. Megfázott, és magyar-szlovák származású, hűséges tanítványává vált orvosa úgy döntött, le kell szállniuk a vonatról, amíg a beteg rendbe jön. Asztapovó városka állomásának főnöke átengedte az egész házát a nagy írónak, s néhány napra ez az eldugott helyiség lett a világ érdeklődésének központja. Tolsztoj tüdőgyulladással küszködött, s míg bírta emelni a kezét, közben is írta a naplóját, tudósítva az emberiséget arról, hogy miként lelhető meg a pontos és végső válasz az örökké nyugtalanító kérdésre. Ez november 7-én reggel hatkor történt meg: örök nyughatatlan szíve megállt. Utolsó szavai ezek voltak: Az igazság... Nagyon szeretem... Mint ők... – Igen, mint mi mindannyian, akik keressük, de nem leljük az igazságot se a világban, se békétlen szívünkben.

[< vissza a nyitó oldalra.](#)

vendégkönyv